

Handwritten text, likely a title or address, partially visible at the top of the page.

MARJA ZIELEWICZÓWNA

LIST DO MATKI

MARJA ZIELEWICZÓWNA

LIST DO MATKI

5381

Uddevalla
Ture Malmgrens boktryckeri 1918

<http://rcin.org.pl>

Uddevalla, 25 Marca 1918.

Dawno do ciebie listu nie pisałam,
Najmilsza matko moja!

Dzisiaj piszę,

Bo każdej nocy twoje serce słyszę

Bijące w dali.

Pozwól, jedyna, że ci sen opowiem;

Sen mara, prawda! Nieczęsto się zdarzy,

Że mi się przed oczami w nocy coś zamarzy,

Bo gdy śpię — śpię twardo.

Wiem, że nie trzeba marzeń opowiadać,

Jednak to czynię, matko moja miła,

Pędzi mnie bowiem, nagli zbyt gwałtowna siła,

Więc słuchaj!

Ciebie się nie boję,
To z ciebie się poczęło, oddam ci co twoje,
Zaczynam od początku:

Było to przed wojną jeszcze w Uddevalli,
Przed niedzielą palmową.

Ocknęłam się w nocy,
Godzina może druga.

Przy łóżku ktoś stanął.
Spojrzałam. Dość śmieie.

Wyniosłej była postaci,
Dostojnej twarzy i włosów białawych,
Jak te niewiasty w Połędzie w kościele.
Nad głową jasność miała.

„Wszelki duch Pana Boga chwali“ rzekła
— a to zkąd?

Z Poznania.

drgnęłam

— Pani! czem służyć mogę?
Służyć Słowem!

podniosłam głowę.
Sama śpisz tutaj? Toś zamężna panna.
— przecież są dzieci, tu jedno, tam drugie.
Przeszłam pokoje, nigdzie znaku męża.
— ucieka od nas; dzieci płaczą w nocy.
Boi się płaczu? To się Szwed odmienił!
Chodź ze mną!

wstałam.

— dokąd?

Na pokoje.

Zapał tę śliczną światłość promienistą!
trysnęło światło.

— dzieci się obudzą. . . .

Spią niewiniątka.

Zapał mi wszystkie lampy promieniste!
i szłyśmy.

Ona: Miły kraj, bo jasny,
Nie straszy człeka po nocach cień własny.
— Pani! bawialnia tutaj — przemówiłam —
czy mam zapuścić te ciemne zasłony?
Niechaj duch wszelki będzie odśloniony,
Imaj że pióro!

— tam naprzeciw ludzie. . . .

Śpią zdrowe dusze.

Ty mi pisz orędzie!

— niech imię Twoje uwielbione będzie,
lecz pisać . . . w nocy? ja nie mam zwyczaju.
Rychło zaświta;

ty mi baju, baju,

A czas ucieka.

Czas iść!

Biją wszystkie dzwony!

— niech będzie Syn Twój, Chrystus,
pochwalony,
lecz dzisiaj . . . nie chcę!

Zmuszam.

— protestuję.

Drzy ziemia cała

— ja w duszy mam ciszę.

A Ja tu „votum separatum“ słyszę.

— kłamać nie będę.

Zaprzecz jeno sobie!

To ci się przyda.

— Maro cudowna! ja w Ciebie nie wierzę.

Jednak szły do mnie twej duszy pacierze . . .

— starej krwi skrzepy!

Młodeś ty jeszcze piwo jałowcowe,
niedowarzone

— ja nie z tych, Pani co radzi koronę
Twą błotem zbryzgać;

mam że imię święte,
niepokalane, włożyć po gazetach?
Głupiaś, dziewczeczko! gazeta rzecz święta.
— daruj! nie mogę, Najjaśniejsza Pani!

Nastała cisza.

— a co słyszeć w niebie?

Cóż! Trud wieczysty!

Pan Bóg jak zawsze wszystko ma na oku,
Pan Jezus zasię z Mojżeszem przy boku
Ciągłe rachują, ujmują, dodają,
Jakoweś liczby pilnie przekreślają,
A potem mierzą i ważą . . .

Co to! Imasz pióro?
spłonęłam.

— prawda, to tak w zamysleniu.

Czemu mówisz, błazńnico, „Najjaśniejsza Pani”,
Kiedy słuchać mnie nie chcesz?

Skrzep to krwi starej?

— żywej krwi tętenty!

Maczałaś pióro?

— już czarne

Głos mówił:

Najmilsi Moi synaczkowie!

Ludu Mój żołnierski, twardy!

Przy Moim pługu woły wy robocze,

Oto wam dzisiaj ślę takie orędzie:

Nieco się o was Me serce kłopotce,

Niechaj w obozie waszym cisza będzie!

Słyszałam u was rozgłośne trąbienie,

Dmuchajcie sobie w cichsze muzyczne

narzędzie,

Miła Bogu muzyka, lecz miłsze milczenie,

Niechaj w obozie waszym cisza będzie!

Żołnierzu!

Czuwaj!

Czuwaj dniem i nocą,

Aż się nad wami gwiazdy zamigocą.

Nie ustawajcie w modlitwie i pracy,

Wszak pracować umiecie?

Bóg z wami, drodzy synaczkowie Moi,

Niech się nikt nocnych straszydeł nie boi,

Otom jest wasza Matka i Królowa

Nieustającej, Żarliwej Pomocy.

Wnet królewskiego Mego lwa dosiędę

I na ogromnym smoka jeździć będę,

A miasto bicza jeno go ugłasknę

I jeno Słowem zamknę mu złą paszczę.

Oparłam stopy o ziemskie kolisko,

A w jasnych nocach błyszczy gwiazd świetlisko

Nad Moją świętą głową,

Polskiej Korony Królową.

— — — — —

Ucichło.

I długo tylko szumiała mi cisza.

Prowadź do bramy! W dolne zakamarki...

— tam, Jasna Pani, potrzeba latarki,
schody spadziste, strome...

Uczyń jasno!

więc szłyśmy w dół.

Co się tli tutaj?

— to nasz piec domowy,
tli się i w nocy; miłe ciepło z rana
Dorzuć węgielka!

— chwyciłam łopatę.

A tam kto mieszka?

— służące dziewczyny,
Frania z Bytomia i Hanka z Kruszwicy.
Popatrzę na nie...

izby uchyliła.

— tam furtka nowa —
rzekłam.

Znów izbina!

— to owa cicha komnatka mężowa.

Zastukam trochę

— nie, nie budzić męża,

niech śpi zmęczony.

Dziecko! on nawet we śnie męża nie oglądał.

Wstrząsnę go nieco

I palec zgięła

I palcem we drzwi leciuchno stuknęła.

— furtka ostatnia — rzekłam —

a tam brama.

Otwarta!

— Pani! a dokąd idziesz?

Do Krakowa!

Odeszła.

a ja po tych schodach

szłam w górę.

Już dniało.

Matko moja najmilsza, bądź mi zdrowa!

Kończę ten list; gorące ślę ci uściśnienia

I dobrotliwych twych rąk ucałowanie.

MARJA ZIELEWICZÓWNA.

F

5381